

"Rdeča garda" je na delu tudi v Saigonu!

Vietnamci kitajskega rodu so položili bombo v poslaništvu nacionalne Kitajske in streljali na svoje rojake, znane nasprotnike kitajskega komunizma.

SAIGON, J. Viet. — Bombni napad na dvanadstropno poslopje tukajšnjega Cangkaškovega kitajskega poslaništva, pri katerem je bilo ranjenih 27 oseb, ter napadi na tri znane in ugledne Kitajce vzbujajo vtis, da so Mao-ovi vneti pristaši po navodilu iz Peipinga ali pa tudi brez njega začeli nasilje proti prebivalstvu kitajskega rodu, ki drži z vlado nacionalne Kitajske na Formozu. Kitajska manjšina v Saigonu je sorazmerno številna in tudi gospodarsko pomembna.

Saigonska policija je prišla dva meseca v 20 let staro dekle v zvezi s temi napadi. Vsi trije prijeto so Vietnamci kitajskega porekla.

Kitajci so naseljeni v velikem številu v vseh državah južne in jugovzhodne Azije. Za njihove simpatije se vse od zmage komunizma na Kitajskem borila Cangkajšek in Mao. Cangkajšku je uspelo ohraniti vpliv na večino od njih do pred nekaj leti, ko no od njih do pred nekaj leti, ko je ugled komunistične Kitajske v Aziji naglo rastel. Tedaj je večje število kitajskih izseljen- cev prešlo na Maovo stran. V zadnjem času pa so se začeli naglo odmikati od njega, ko so spoznali, da je "velika proletarska kulturna revolucija" ugodna rdeče Kitajske v svetu, pa tudi njihni moči hudo škodovala. Res- nje ni moči hudo škodovala. Res- no svarilo vsem kitajskim iz- seljencem s Aziji pred poveza- vo s Peipingom je usoda njho- vih tovarišev v Indoneziji po zlomu poskusa komunističnega prevzema oblasti 1. oktobra 1965.

S 75 leti pojdejo v Clevelandu duhovniki redno, nujno v pokoj

Cleveland, O. — Clevelandski škof Clarence G. Isenmann je odobril predlog škofijskega duhovniškega senata, ki določa, da naj gredo vsi duhovniki, ko do- polnijo 75 let, obvezno in nujno v pokoj. Na razpolago jim bo, da gredo v pokoj že s 65 leti, s 70 se jim celo svetuje. Nova do- ločila stopijo v veljavo s 1. janu- arjem 1968.

Na novo so določene tudi du- hovniške plače; župnikova je povišana od sedanjih \$150 na \$250, kaplanova pa od sedanjih \$100 na \$150 ob nastopu, na \$200 na mesec po 25 letih službe. Na novo so določene tudi stipendije za sv. maše in za razna cerkvena opravila.

Prav tako je urejeno vpraša- nje duhovniških pokojnin in vprašanje kaplanskih počitnic. Po novem bo imel kaplan pravico do dveh tednov počitnic v prvih petih letih službe, do treh tednih do 15 leta službe in do štirih tednov po 15 letih služ- bovanja.

SHOWERS

Vremenski prerok pravi:

Oblačno z nevihtami. Najvišja temperatura 75.

Novi grobovi

Jennie Pink
V Hawthorden State bolnici je po 8 letih bolezni umrla 55 let stara Jennie Pink preje z 859 E. 140 St., neporočena hči pok. Franka in pok. Jennie, roj. Hren, sestra pok. Franka, Fran- ces, Louisa (Calif.) Alberta in Hermana. Rojena je bila v Wau- keganu, Ill., in je bila zaposlena do svoje bolezni pri American Bi Focal Co. Pogreb bo iz Zele- tovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v soboto ob 8.15, v cerkev sv. Kristine ob devetih, nato na Kalvarijo.

Pauline Kenda
V Euclid Manor Nursing Home je umrla 81 let stara Pauline Kenda s 15803 Parkgrove Ave., rojena pri Tolminu v Sloveniji, kjer je zapustila eno sestro. Ni bila nikdar poročena, njena ses- tra Mary Sinkovec in brat Frank sta umrla, zapustila je le več nečakov in nečakinj. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnege zavo- da na E. 152 St. jutri, v petek, zjutraj v cerkev Marije Vnebov- zete, nato pa na All Souls poko- pališče.

Kambodža bo pustila poslanika v Peipingu

PHNOM, PENH, Kamb. — Princ Norodom Sihanuk je ob- javil, da bo pustil poslanika v Peipingu, ki ga je prvotno hotel odpoklicati, če rdeča Kitajska ne bi nehala z napadi na Kam- bodžo in ustavila podtalno delo- vanje proti Sihanukovi vladi.

Kambodžanskega zastopnika se je odločil pustiti v Peipingu, ko je dobil pismo od predsed- nika kitajske vlade Ču-En-laja. Kaj je bilo v pismu Sihanuk čas- nikarjem ni povedal.

Sihanuk je napovedal preki- nitev diplomatskih stikov z Av- stralijo nekako istočasno z na- povedjo odpoklica kambodžan- skih zastopnikov iz Kine. Te svoje napovedi še ni umaknil.

ČIRI NA ŽELODCU PRI DOMAČIH — PRAŠIČIH!

WASHINGTON, D.C. — Po- sebna študija je dognala, da ima od 13 do 53% domačih prašičev čire na želodcu. Vzrok tem naj bi bili njihovi muhasti in neraz- položeni lastniki, oziroma oskrb- niki.

CLEVELAND, O. Črnci za- puščajo južne države in se se- lijo proti severu v velika me- sta in industrijska središča. Praviloma gredo na slepo sre- čo. Dobijo pisma od sorodni- kov, znancev, ali prijateljev, kakšno je življenje "tam gor" v mestih, in se odločijo za pot, če prav imajo komaj toliko denarja, da plačajo prevozne stroške.

Ne smemo pa misliti, da se črnci lahko odločijo za spre- membo prebivališča. Lažja je odločitev za samce ali za dru- žine brez otrok, hude boje pa imajo starejši črnci z veliki- mi družinami. Samo strah pred bodočnostjo jih žene v negotovo prihodnost. Najraj- še bi ostali, kjer so, toda ne vidijo obstanka. Kjer bi ga videli, ga jim uničujejo lokal- ne oblasti.

Ze več let se opaža v 13 ju- žnih državah, da občinske, mestne, okrajne in državne uprave načrtno slabšajo so- cialni in gospodarski položaj revnih črnskih družin. Fede- racija je na primer vpeljala podpiranje revnih družin s

V Izraelu je premalo Judov preveč Arabcev

Izrael hoče manjši naravni prirastek dopolniti z dose- ljevanjem Judov od dru- god.

TEL AVIV, Izrael — Najbolj bolna točka v izraelski republi- ki je vprašanje, kako pomnožiti judovsko prebivalstvo. Ta pro- blem je izraelski javnosti stopil posebno živo pred oči po bleste- čih zmagi v zadnji vojni z Arab- ci. Pokazalo se je namreč, da izraelsko orožje lahko zavlad- na prostoru okoli državne meje, da ga pa ne more napolniti z lastnim narodom. Da bo zadrega še večja: pod izraelsko kontro- lo bo verjetno prišlo na stotiso- če arabskih beguncev, ki ne bo- do mogli ostati na večne čase mrtve številke v begunskih ta- boriščih. Zato so pesimisti med Izraelci že izračunali čas, ko bo- do v njihovi republiki Izraelci postali manjšina napram arab- ski večini.

Do tega po misli judovskega naroda v Izraelu ne sme priti pod nobenim pogojem. Zato se izraelska vlada s še večjo vne- mo peča z vprašanjem, odkod zvabiti Jude, da bi se preselili v izraelsko republiko. To je na videz notranja zadeva izraelske države, bo pa močno vplivala na izraelsko zunanjo politiko. Dok- kler namreč Izrael ni na čistem, kako naj zagotovi v lastni državi številčno premoč judovskega prebivalstva, se bo skrbno izo- gibal vsaki politiki, ki bi ute- gnila olajšati dotok Arabcev v notranjost dežele.

To vprašanje se naravno ne obravnava javno v diplomatskih krogih zunaj in znotraj ZN. Je pa vsem diplomatom stalno pred očmi. Ker problemu ne morejo odrekat upravičenosti, ne bodo silili izraelske vlade na hitre odločitve v politiki do arabskega sveta. To seveda ne bo moglo koristiti pomiritvi Srednjega vzhoda.

Industrijski diamanti

KINSHASA, Kongo. — Kongo je glavni dobavitelj industrijskih diamantov na svetu.

Dotok črncev v naša mesta bo trajal še dolgo

hrano in markicami za hrano. Polovica okrajev v južnih dr- žavah noče uvesti akcije za podpiranje revežev s hrano, se rajše odpove federalnemu prispevku, ker noče pomaga- ti črncem in jih hoče tako pri- siliti, da se odselijo. Seveda jim ne napade v glavo, da bi podpirale otroke, kot se spo- dobi. V južnih državah so o- kraji, kjer znašajo podpore za revne otroke \$9.30 na mesec, v New Yorku pa znašajo šest- krat toliko!

Seveda pa vse socialne ak- cije ne morejo zavreti odho- da črncev z juga. Tam so do sedaj delali kot poljedelski delavci, sedaj jih je spodrinila mehanizacija kmetijstva, po- sebno mehanizacija obiranja pavole. Na kmetih je bilo še 1. 1945 zaposlenih 29 milio- nov delovnih moči, danes jih je 12.5 milijonov. Od teh je 1,300,000 črne polti. Imajo še to nesrečo, da niso izobra- ženi, so pa prestari, da bi mo- gli nadomestiti neznanje z no- vim učenjem. Ako se odselijo, vzamejo seboj samo delovno silo svojih rok in ničesar dru-

Predsednik Italije na obisku v Washingtonu

WASHINGTON, D.C. — Ko je kanadska vlada sklenila, da povabi poglavarje vseh držav na svetovno razstavo 67 v Mon- treal, gotovo ni pomislila, kol- iko dela bo s tem napravila — predsedniku Johnsonu v Wash- ingtonu. Vsak državni poglavar, ki se mudi v Montrealu, narav- no ne zamudi prilike, da ne bi obiskal tudi naše dežele. Le ge- neral De Gaulle je bil izjema. Seveda se vsak pokaže tudi v naši prestolici in tam ga mora Johnson vsaj za par dni spreje- ti in gostiti.

Med take obiskovalce naše prestolice spada tudi predse- dnik italijanske republike Sara- gat. Je iz Kanade prišel ta te- den na obisk, pri Johnsonu se je mudil v ponedeljek in torek. Obisk ni zasledoval nobenih po- sebnih političnih ciljev, kajti sporov med nami in Italijo ni, tudi ameriška in italijanska zu- nanja politika se ne križata v svojih ciljih. Italija tudi ni na- vezana na ameriško podporo. Za- to lahko smatramo obisk za akt vljudnosti in smo zadovoljni, da ni med Ameriko in Italijo nobe- nih posebnih trenj.

Italija je poleg Nemčije naj- pomembnejša članica — NATO v Evropi, tam je NATO — gla- vni stan za južno Evropo, tam so važna oporišča naše 6. flote.

Različna velikost

SEATTLE, Wash. — Država Washington je po površini tako velika kot vsa Nova Anglija in Delaware.

ZA VEČJO VARNOST V LETALSKEM PROMETU

WASHINGTON, D.C. — Zve- zna agencija za letalstvo (FAA) je izdala nove predpise za var- nost potnikov v letalskem pro- metu. Gre v glavnem za to, da bodo potniki v letalih, ko se ta- ponesrečijo, imeli več prilož- nosti uiti iz njih, predno jih ob- jamejo plameni ali uniči eks- plozija.

Novi predpisi bodo stali letal- ske potniške družbe v prihod- njih par letih okoli 2 milijona dolarjev, ki pa jih bodo te se- veda prenesle na potnike.

VREME IN RDEČI TIŠČE NA MARINE V VIETNAMU

Monzumsko deževje je otežilo zveze med izpostavljenimi morskimi obrambnimi postojankami južno od demilitarizirane cone in njihovimi glavnimi oporišči dalje proti jugu. Rdeči so položaj izkoristili in te izpostavljene po- stojanke obstreljujejo vedno znova z metalci min in s topovi.

SAIGON, J. Viet. Ameriško vojaško poveljstvo poroča, da je bila marmarska izpostavljenost postojanka Con Thien neposredno južno od demilitarizirane cone v teku zadnjih 24 ur devetkrat pod topovskim ognjem in o- gnjem metalcev min. Rdeči so prav tako obstreljevali druge marmarske postojanke južno od demilitarizirane cone. V vseh teh napadih je bilo 6 marinov mrtvih, 40 pa ranjenih. Hudo monzumsko deževje je zrablja- lo obrambne naprave in posta- vljenosti postojankami in glavino dalje proti jugu vedno težavnejše in bolj in bolj tve- gane. Strateški bombniki B-52 so pred zoro danes ponovno dvakrat bombardirali postojan- ke rdečega topništva in metal- cev min na mejnem področju med obema Vietnamoma, pa jih niso mogli uničiti.

Slabo vreme je otežilo tudi letalsko delavnost nad Sever- nim Vietnamom. Včeraj so ame- riška letala bombardirala vo- jaške cilje na področju Hanoi- Hajfong kljub poskusu skupine MIG lovcev, da bi jih prestre- gli. V spopadu med ameriški- mi Thunderchief jeti in 8 rdečimi MIG jeti včeraj so ameriški pi- loti sicer ponovno streljali na rdeča letala, pa niso nobenega sestrelili, prav tako naj bi se vrnila na oporišča vsa ameriška letala. Danes so ameriška letala pretežno napadla južni del Se- vernega Vietnama okoli Dong Hoi in Vinh.

V preteklem tednu je padlo v bojih po poročilu ameriškega vojaškega poveljstva v Vietna- mu 236 ameriških vojakov, naj- več marinov v severnem delu re- publike, preko 1800 pa je bilo ranjenih. Rdeči naj bi po tem poročilu imeli okoli 1750 mrtvih.

Ali bo tistih 1,500,000 črn- cev še ostalo na kmetih v ju- žnih državah? Pravijo, da ne. Njihovi državljanji so med naj- slabšimi v naši deželi. Tretji- na med njimi zasluži pod \$1,000 na leto, druga tretjina ima dohodke, ki krijejo potre- be najbolj skromnega življen- skega standarda. To poldrugi milijon bi se najrajše izselil, pa še omahuje. Skrbi ga, da bi prišel v take kraje, kjer so večni izgredi in demonstraci- je. Kaj naj pa počne v takih razmerah? Na jugu ima vsaj mir, čeprav je njegovo živ- ljenje zmes trpljenja, pomanj- kanja in revščine. Izselil se bo pa gotovo mladi rod, kakor hitro doraste. To je pa ravno najboljši material za črnske demagoge.

Kmalu tudi opazijo, da dela ni samo za njihovega očeta, ampak tudi zanje. Prisiljena lenoba jih žene na ulico v slabo družbo, kjer padejo pod vpliv raznih zagrizencev, ki so si, zagrizeni v svoj prav, vbili v glavo, da se z voljo in silo da doseči vse.

Od vsega je ostalo samo zani- krno skladišče, kjer sedaj mora živeti — skoraj pod milim ne- bom — tistih 5 indonezijskih di- plomatov, ki jim kitajski komu- nisti ne dovolijo, da bi se vrnili domov. Hrano dobivajo zae- nkrat iz jugoslovanskega in in- dijskega poslaništva. Minister je rekel, da ne pomeni, da bi se še kje na svetu tujim diploma- tom godilo tako slabo kot indo- nezijskim v Peipingu.

ZA POBEG 7 DO 10 LET NOVE JEČE

PLYMOUTH, Mass. — Albert DeSalvo, 36 let stari jetnik, ki trdi sam o sebi, da je zloglasni "bostonski davilec", odgovoren za zadavitev 13 žensk, je bil ob- sojen na novih 7 do 10 let zapo- ra, ker je pobegnil iz državne bolnice, kamor so ga poslali na opazovanje, če je duševno zdrav in popolnoma odgovoren za svo- ja dejanja.

Obsodba kaže, da ga je sodišče spoznalo za odgovornega za vse, kar je storil.

Penicilin za splošno rabo

NEW YORK, N.Y. — Peni- cilin kot zdravilo za splošno rabo so začeli izdelovati v ZDA leta 1940.

Iz Clevelanda in okolice

Visoka leta—
Mrs. Rose Bizjak, 1262 E. 58 St., je danes dopolnila 80 let. Zvesti naračniki in čitatelji lista čestitamo in ji želimo še veliko zdravja in zadovoljstva!

Zgodnje ptice—
Rose Petal Flower & Gift Shoppe, 470 E. 152 St., sporoča, da bodo prve tri gospe, ki se bo- do danes po deseti dopoldne oglasile v njenih prostorih, do- bile zastoj šopke.

Zadušnica—
V nedeljo ob 8.30 bo v cerkvi sv. Pavla na E. 40 St. sv. maša za pok. Franka Strumbala ob 37. obletnici smrti.

Banko sta opolala—

Včeraj popoldne ob 1.20 sta prišla v podružnico Central Na- tional Banke na 6727 Denison, kjer je v bližini Slov. narodni dom, dva roparja in odnesla okoli \$50,000 gotovine, ki sta jo pobrala iz predalov uradnikov in iz odprte blagajne. Tri stran- ke in tri uradnice sta roparja pognala v drugi prostor in jim ukazala, naj leže mirno na tleh. Skrita televizijska kamera je posnela rop. FBI je našla avto- mobil, v katerem sta roparja ušla, bil je ukraden.

Cleveland Trust bo gradil—

Cleveland Trust Co., največji denarni zavod v Ohio, se pri- pravljajo na gradnjo 30-nadstrop- ne stolpnice poleg svojega seda- njega glavnega urada na oglu Euclid Avenue in E. 9 St. Grad- nja nove stavbe, ki naj bi slu- žila prvenstveno za urade, bo objavljena prihodnji mesec in naj bi stala okoli 30 milijonov. Načrte za njo pripravlja arhi- tektska družba Marcel Breuer & Associates iz New Yorka.

Egiptski Naser sprejel odgovornost za poraz?

TORONTO, Ont. — Prof. Wil- liam Morris, ki je učil v Kairu na tamkajšnji ameriški univerzi antropologijo pred začetkom vojne med Arabci in Izraelom, pa bil sedaj zopet v Kairu, je v tujakšnjem listu Star objavil, da mu je predsednik Naser v razgovoru dejal, da sprejema vso odgovornost za poraz Egipta v vojni z Izraelom. Na oblasti je ostal samo zato, ker trenutno ni nikogar, da bi vodstvo dežele prevzel, ne da bi bila ta v nevar- nosti, da pride v roke konservati- tivnih "muslimanskih bratov" ali pa komunistov.

Naser naj bi bil Morrisu de- jal, da je doživela revolucija, ki jo je on začel v arabskem svetu, s porazom v vojni hud udarec in ga ne bo mogla preboleti, dok- ler ne bodo stopili na njeno čelo novi ljudje, ki osebno s porazom v vojni nimajo neposredne zve- ze.

V Zvezi s porazom v vojni z Izraelom je Naser odstavil feld- maršala Amerja in okoli 800 ofi- cirjev, med njimi vse staro vod- stvo oboroženih sil. Amer je pre- tekli teden napravil samomor.

ŠKOFOVSKA SINODA V RIMU SE BO V REDU ZAČELA

VATIKAN. — Zastopnik Va- tikana je izjavil, da se bo ško- fovska sinoda začela redno 29. septembra, kot je bilo določeno, kljub bolezni papeža Pavla VI. Sodijo, da so zdravniki prišli do prepričanja, da operacijo papeža lahko odlože do novembra, na čas po končani sinodi.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 181 Thurs., Sept. 21, 1967

V Jugoslaviji: Vse za devize

Vsaki državi so potrebne. Sedanjim komunističnim oblastnikom v Jugoslaviji pa še celo, ko je gospodarstvo po vseh republikah zavoženo ter so potrebe po kritju vedno večjih izdatkov iz leta v leto številnejše. Glavni vir deviznih dohodkov prinaša izvoz. Zato doma izvažajo vse, kar le morejo. Samo, če dobe kupca v inozemstvu. Že pred leti so pa doma spoznali, da lepe dohodke prinaša tudi turizem. Zato so začeli tej gospodarski panogi v zadnjih letih posvečati vedno večjo pozornost. Da bi privabili čim več inozemskih turistov, zlasti iz zahodnih držav z zdravim in močno valuto, jim dajejo razne ugodnosti. V svojem prizadevanju, da bi privabili čim več znanih osebnosti na letovanje v morskala kopališča, komunistični oblastniki gredo celo tako daleč, da jim dajejo možnost, da lahko kupujejo najlepše predele ob morski obali ter si na njih postavljajo vile. Ponekod jim zemljišča celo podarjajo, samo da bi na ta način glas o privlačnosti in lepoti njihovega kopališkega kraja prodrl čim dalje v svet. Komunisti v tej akciji dajejo tujcem vedno prodnost pred domačini.

Važnost turističnega prometa za jugoslovansko gospodarstvo je razvidno tudi iz Tanjugovega poročila (Delo 19. avgusta 1967, v katerem pravi, da imajo precejšen delež v turističnem prometu tujcev v Jugoslaviji tako imenovani izletniki iz tujine. Med 7.8 milijona tujcev, ki so prišli v Jugoslavijo do konca junija, je bilo več kot 7 milijonov izletnikov. To je v primerjavi z istim obdobjem lani za 50% več. To pa precej nadomesti zmanjšano povečanje stacionarnih turistov — t.j. tujcev, ki v državi prespijo vsaj eno noč.

Turistični promet za mesec julij ni izpolnil pričakovanj. Kot je razvidno iz objavljenih podatkov je bilo v 43 najvažnejših turističnih krajih Slovenije 103,000 nočitev manj kot lani, ko jih je bilo 582,600. Najbolj je zaostajal promet domačih gostov. Le redki kraji v Sloveniji so imeli v letošnjem juliju več turistov kot lani. Ti so Ankaran, Postojna in Maribor, Otočec, Nova Gorica, Murska Sobota in Rače-Planica.

Po letoviških krajih imajo tujci povsod prednost. Po restavracijah se natakariji niti ne ozrejo, če imajo v lokalu tujce. Zaradi tega se iz leta v leto ponavljajo protesti. Pa nič ne zaležejo. Tujci imajo pač divize, zdrav denar, domačini pa samo dinarje. V lovu za devizami komunistična uprava gre že tako daleč, da opušča razne počitniške kolonije raznih sindikatov iz prejšnjih let, ker mora biti za sprejem tujcev čim več prostorov na razpolago. Vse mora sloneti tudi na čisti trgovski podlagi. To seveda povzroča nezadovoljstvo. Komunisti si pa zaradi tega ne delajo preveč skrbi.

To je razvidno iz naslednjega pisma, v katerem je popisano letovanje v nekem izmed istrskih kopaliških krajev v mesecu juliju. Glasi se:

“Najlepši predeli istrske obale so zazidani s počitniškimi vilami. To niso več vile, ampak že pravi dvorci nekaterih inozemcev, pa tudi domačih ljudi, ki so se pod komunisti gospodarsko povzpeli. Med njimi so močnjaki sedanje komunistične uprave, nekateri umetniki, ki sodelujejo s komunisti, in obrtniki ter ostali, ki “imajo kaj pod palcem”. Novozgrajene stavbe lepo pozivljajo skoraj pusto primorsko krajino. Človek se kar čudi prizadevanju ljudi, kaj vse so postavili za svoje udobje; hiše, hišice, vile, dvorci so obdani z zelenjem vrtov z najrazličnejšimi vrstami cvetlic in grmičevja, ki je značilno za primorsko floro. Povsod lahko opazujemo razkošje in udobje posameznikov ter vse to tudi lahko primerjamo s pravo revščino, ki jo moramo gledati na periferiji skoro vseh naših mest, kjer ljudje ne živijo samo v zasilnih barakah, temveč še v slabših v na silo skupaj znešenih in zbitih kolibah, v starih železniških vagonih itd. To so pereča sodobna vprašanja, ki jih pa sedanjí oblastniki puščajo nerešene ob strani. Dostikrat so tudi prekrita s pročelji “stolpnici” in stanovanjskih blokov. Skratka: To so dostikrat sodobne “Potemkinove” vasi.

Drugo, kar človeka precej prizadene, je dejstvo, da za našega preprostega človeka-delavca in nameščenca skoro ne bo več prostora na našem morju in po drugih turističnih središčih. Vse do nedavna so imela razna podjetja in ustanove počitniške domove, kjer so delavci in nameščenci poceni lahko preživljali dopuste. Sedaj se je vse to spremenilo. Veliko podjetij je že opustilo svoje počitniške domove, ki se vedno bolj in bolj komercializirajo, se pravi postavljajo na strogo trgovsko osnovo.

Vsekakor bi bila zanimiva statistika, ki bi povedala, koliko delavcev in ljudi z manjšimi dohodki je letos sploh moglo iti na počitnice na morje ali v kak drug turistični kraj. Po prikazih, ki jih zasledujem v listih, število domačih turistov izredno pada, narašča pa število tujih gostov. Za naše razmere to gotovo ni vzpodbudno. Toda takšna je pač sedanja prava podoba življenja pri nas. Spet smo postali

hlapci tujcev. Spet bi nam bil potreben kak Cankar, ki bi z žgočo besedo opisal ter običal današnji domači konformizem skoraj na vseh področjih javnega, pa tudi zasebnega življenja.

Povsod sem imel priliko opazovati, ko sem hodil zvečer na sprehod, pa sem spotoma zavil v kak lokal, kako so se natakariji kot najbolj ponižni lakaji klanjali tujcem, in šele potem, ko so bili tujci z devizami pogoščeni, smo prišli na vrsto domačini. To so žalostne, a resnične podobe iz našega vsakdanjega turistično-gostinskega poslovanja.”

Tako komunistična uprava za tuje devize koristi lastnih državljanov žrtvuje koristim inozemskih turistov. Pri tem je tudi prav nič ne moti, če trpita narodna čast in ponos.

Milwauški zapiski

MILWAUKEE, Wis. — So dogodki v življenju, mimo katerih ne moremo. Včasih dajo pečat vsemu življenju. So tako pomembni, da jih celo zgodovina zapiše v večni spomin. Tak dogodek bo praznovala fara sv. Janeza. To nedeljo, dne 24. septembra bo imela blagoslovitev nove cerkve. Veliko let so ljudje žrtvovali in delali na to, da dobi novo cerkev. Sanje so se uresničile. V nedeljo, 24. septembra bo milwauški nadškof William E. Cousins slovesno blagoslovil novo cerkev. Vsi verni Slovenci in farani sv. Janeza se veselijo tega velikega dogodka. Faranom čestitamo k njihovi slovesnosti. Nova cerkev je vidni izraz njihove požrtvovalnosti. Koliko ljudi je že odšlo v večnost, ki so čakali tega dogodka, pa jim ni bilo naklonjeno. Zato bomo tisti dan mislili tudi na tiste, ki jim ni bilo dano, da vidijo uspeh svojih žrtv. V duhu bodo z nami in mi z njimi. Sv. maša, ki bo opravljena ob tej priložnosti, bo darovana za žive in mrtve farane sv. Janeza. O božjem oltarju bodo vsi združeni kot ena sama božja družina in se zahvaljevali Bogu za njegovo naklonjenost.

Ker sem zvedel, da bo blagoslovitev nove cerkve sv. Janeza, sem si mislil najbolje bo, da si zadevo ogledam bolj od blizu. Nova cerkev je skoraj v središču nove fare. Porinjena je nekoliko od križišča severno zapadno od 84th in Cold Spring Road. Ker velecesta ni daleč stran, je dostop do cerkve hiter in možen z več strani. Povsod vlada velika delavnost. So to zadnji dnevi pred slovesnostjo in vsakdo si prizadeva, da konča, kar še ni bilo opravljeno do sedaj. Človek skoraj postane nervozen ob tej mrzlici delavnosti. Vse se je nabralo: električarji, ključavničarji, pleskarji, mizarji. Tako izgleda, kakor da so začeli vse skupaj znova, a le dobiva končno obliko.

Sestanki v novi sezoni so zopet na dnevnem redu. Tudi društvo Triglav je imelo tak sestanek zadnje nedelje v svojem parku. Če člani redno obiskujejo take sestanke, se lahko veliko naučijo in zvedo veliko novega. Slovensko društvo Triglav je v nekaj letih pokazalo ogromen napredek. Vsako leto zabeleži nov napredek in novo pridobitev. Kakor sem zadnjič zvedel, bi društvo rado dokupilo še dva akra zemlje. Zemlja poleg društvene lastnine je naprodaj. Pravijo, da je okoli šestdeset akrov. Ker nikoli ne veš, kdo bo tvoj sosed, zato bi radi imeli malo več prostora, da jih nihče ne bi motil ali pa da oni ne bi koga motili. Dva akra zemlje bi k temu veliko pripomogla. Člani so bili zato, upanje imajo, da bodo uspeli. Želim jim uspeha!

Na sestanku društva so se tudi zmenili, da bodo imeli občni zbor 2. nedeljo v oktobru, 8. oktobra. Občni zbor je vedno važna zadeva. Da člani lahko volijo, morajo imeti poravnano svojo članarino. Vsi člani in članice so vajeni na ta občni zbor. Začel se bo ob treh popoldne v društvenem domu v Triglavskem parku. Da bo uspeh tega občnega zbora zagotovljen, naj vsakdo prinese s seboj dobro

voljo in pripravljenost pomagati k napredku društva. Novi člani kakor tudi podporni člani so dobrodošli.

Vinska trgatev in domača zabava sta besedi, ki jih vsak Slovenec pozna. Kadar so se Slovenci zares hoteli poveseliti, so priredili domačo zabavo, v jeseni pa vinsko trgatev. Pravijo, da si ne moremo misliti pravega Slovenca brez dobre vinske kapljice. Znano je, da en glaž ali dva korajžo da. Tako so si tudi Triglavani omislili svojo vinsko trgatev. Vršila se bo v Triglavskem parku 15. oktobra. Vreme je navadno še vedno lepo in kakor nalašč za take vrste zabav.

Slovenska potica in krofi so daleč znana zadeva. Nobene prireditve si ne moremo misliti, da ne bi bila na razpolago tudi potica in krofi. Ta prava slovenska kuharska umetnost vedno bolj in bolj zginja iz vsakdanjega življenja. Celotni narodi vedo, kaj je potica. Kadar so kakšne razprodaje kakor ob bazarjih ali sejmi, so ljudje kar tepejo, kdo bo prej kupil potico ali krofe. Povpraševanje po teh kuhinjskih dobrotah je veliko. Cerkevna društva večkrat priprajo prodajo peciva, da tako pomagajo svoji fari. Društvo Naše Gospe pri fari sv. Janeza pripravlja tako razprodajo peciva 1. Pri Slovencih je bila navada, oktobra po jutranjih sv. mašah, da so za velike praznike spekli potico. Rad bi imel tak praznik, zato upam, da se mi bo posrečilo dobiti kako potico v nedeljo, 1. oktobra.

Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. — Ob priliki 40-urne pobožnosti, ki se bo vršila pri Mariji Vnebovzeti v dnevih 24. - 25. - in 26. septembra, bo molitvena ura Društva Najsv. Imena v nedeljo, 24. septembra, od ene do dveh popoldne. Članstvo je vljudno naproseno, da se molitev pred Najsvetejšim udeležijo kar v največjem številu.

Pri romanju k Lurški Materi Božji, ki ga je priredila fara sv. Vida v nedeljo, 10. septembra, je bilo tudi mnogo romarjev, ki jih je vodil Father Raymond Hobart od Marije Vnebovzete; lahko bi jih bilo še več, da bi bila res lepa katoliška manifestacija, ako bi se vse štiri slovenske župnije v Clevelandu združile enkrat na leto ter priredile skupno romanje. To je bila imenitna sugestija g. Zdravka Novaka, ki jo je predložil na zadnji seji Društva Najsv. Imena in ki je bila od članstva navdušeno pozdravljena.

Ernest Terpin

Pesem jeseni

CLEVELAND, O. — Sonce je že zašlo in se poslovilo z rdečim odsevom na nebu. Prve zvezde so osvetlile nebo. Gozd je utihnil — šelest odpadajočega listja pozdravlja jesen. Prebujenje čričkov v večernem hladu me spremlja na sprehodu. Lahna meglica se skrivnostno kot pajčolan

spušča nad pristavskim travnikom. Želim, da bi tudi ti prijatelj preživel takšen večer! Se spominjal mladosti rednega kraja, kjer si sanjal o prvi ljubezni in vasovanju na vasi.

Prihodnjo nedeljo, 24. septembra, naj te privede na Slovensko pristavo, kjer boš v družbi družine in prijateljev preživel takšen večer.

S. Vrhovec, taj.

Zahvala Belokranjskega Kluba

CLEVELAND, O. — Uspeh vsakega piknika zavisi od marsičesa, posebno od vremena. Letošnje poletje je bilo vreme kar nekam muhasto, posebno of nedeljah se je rado skisalo.

Tako smo tudi mi Belokranjci v nedeljo 20. avgusta zjutraj ugrabili, kam nekam se bo vreme te “naše” nedelje nagnilo. Zelo smo si želeli, da bi bilo suho in sončno, saj smo se dolgo, skrbno in požrtvovalno pripravljali na naš Belokranjski piknik, združen z nastopom v narodnih nošah. Res se je sprevredilo, sonce je veselo posijalo in do poznega večera se je tudi kar lepo ogrelo.

Okrog štirih popoldne, ko se je večina naših prijateljev in udeležencev piknika že zbrala, se je začel spored. Skupina članov in članice Belokranjskega kluba, oblečena v narodne noše, se je zbrala in predstavila navzočim nekaj naših belokranjskih običajev, tako pristrčno in domače, kot je pristrčna in domača naša rodna, ljubljena Bela krajina.

Gospodinja je pripravila namizo velik hlebec kruha, da bo za malico. Gospodar je pri mahal iz zidanice z dvema barilcema vina, češ, “da bo dovolj za vse za domače in za tuje, če le kateri pride.” Le malo je bilo zamude, pa kaj bi tisto, saj vsi vemo, da se človek v zidanici lahko malo zakasni.

Nato so prišli tudi dobri sosede, vsi, stari in mladi, in muzikante so pripeljali s seboj, da se bodo lahko malo zavrteli, ko bo delo končano. Res, dovolj je bilo delavcev, pridnih pomagačev, ki so hitro opravili predvideno delo, saj so vedeli, da jih čaka dobra malica, zlahka kapljica in ples.

Res je bila kuhinja na belokranjskem pikniku lepo zažalozena z jedačo, z mesnino in pecivom, katerega so pripravile naše izvrstne kuharice, pri bari pa so pridno namakali izsušena grla. Tako lepo je vse potekalo, da smo bili lahko vsi veseli.

Zato smatramo mi, člani in članice Belokranjskega kluba, za dolžnost, da se vsem, ki so pri delu, združenem z našim piknikom pomagali, zahvalimo. Hvala tistim, ki so prinesli pecivo ali kaj drugega. Posebno toplo zahvalo izrekamo Starčevi cvetličarni, ki je že lani in tudi letos poklonila klubu lepe šopke za piknik na Slovenski pristavi. Prisrčna hvala tudi vsem prijateljem, ki so se našega piknika udeležili.

Tisti, ki poznate del slovenske zemlje, ki se imenuje Bela krajina, ste gotovo pohitili v mislih z nami tja, kjer gozdovi mogočno kipijo proti nebu, šumijo v vetrovih in pojo Stvarniku hvalnice za svojo lepoto.

Odbor B. K.

Izvor imena

NASHVILLE, Tenn. — The Great Smoky Mountains so dobile ime od tod, ker se jih drži skoraj vedno nekaka meglena plavkasta tenčica.

Oltarno društvo sv. Vida vabi na svoj zlati jubilej

CLEVELAND, O. — Zlati Jubilej našega Oltarnega društva je pred durmi. Kako hitro mineva čas, neverjetno naglo izginja leto za letom, ostaja nam le še spomin, ko je bilo društvo ustanovljeno pod vodstvom rajnega monsignorja B. Ponikvarja, tedajnega mladega župnika, z namenom, da bi se vpeljalo češčenje Preresvetega Rešnjega Telesa in da bi žene in matere skrbale za cerkvene potrebe.

Matere so se z vso vneto prijateljstvom, hodile so od hiše do hiše ter navduševale žene, naj stopijo v društvo. Imele so uspeh, žene so se dale vpisati v Oltarno društvo ter so z vso vneto delovale za napredek fare in častile z molitveno uro Najsvetejše.

Začele so prirejati bankete, prodajati domače krofe, skrbeti za oltar, za cerkvene prte itd. Naša neumorna tajnica in blagajničarka Mrs. Mary Otonicar je bila ena izmed prvih delavk, ki je s svojim ljubkim vabilom v pedesetih letih veliko članic vpisala v društvo. Veliko je storila, pa naj si bo v cerkvi ali kuhinji. Njeno geslo je: Saj delam za Boga”. Zname so mi le predsednice Mrs. Mally, Mrs. Kral and pa podpredsednica Mrs. Dolenc, katere so tudi veliko storile za napredek društva in sedaj uživajo večno plačilo pri Njemu, kateremu so tako zvesto služile na zemlji. Naj pozivajo v miru! Enako smo hvaležne tu naši nekdanji tajnici, blagi ženi Mrs. Frances Baraga, materi župnika fare svetega Lovrenca rev. Francis Barage.

Ker je bilo po svetovni vojni prizadetih veliko naših dobrih ljudi v domovini, so se naše vnetne žene odločile jim pomagati. Ustanovila se je Zveza oltarnih društev, katere predsednica je Mrs. Katie Roberts že od začetka. Pristopilo je v to Zvezo tudi naše Oltarno društvo ter se s tem povežalo s sosestrami slovenskih fara. Veliko dobrega in koristnega smo skupno dosegle.

Pospesile smo češčenje Preresvetega Rešnjega Telesa posebno na dan Svetega Rešnjega Telesa, da skupno sodelujemo pri sveti maši, skupno pristopimo k angelski mizi; nato skupno romanje v Lemont in skupno obiskujemo farne prireditve.

Zares v nedeljo, 24. septembra je za naše svetovidske članice jako pomemben dan, saj bomo na ta dan praznovali zlati jubilej — 50-letnico našega Oltarnega društva, s tem da se bomo udeležile svete maše ob 11:45 za žive in mrtve članice, v zahvalo Bogu za neštete milosti, ki smo jih prejele od prvega dneva, ko smo stopile v Bratovščino Svetega Rešnjega Telesa in Ga prosile nadaljnjih milosti in božjega blagoslova za napredek v dušnem in telesnem blagru.

Pred sveto mašo bo sprejem novih članic (če še katere želi vstopiti, naj se takoj javi). Bodite točno ob 11:15 A.M. pred auditorijem, enako tudi stare članice z društvenimi znaki, da bomo skupno korakale v cerkev.

Sprejem 11.30 A.M.

Sveta maša se prične ob 11:45 A.M.

Banket se prične okoli 1. ure. Takoj po sveti maši se bo v auditoriju servirala pojedina, kjer bodo naš duhovni vodja right rev. monsignor L. Baznik, vodili program.

Vstopnice lahko dobite pri vratih auditorija.

Apeliram na naše članice kakor tudi na naše farane in prijatelje od blizu in daleč, da se odzovete našemu vabilu in pridite, da skupno praznujemo slavljenje zlatega jubileja našega Oltarnega društva. Ne bo vam

žal! Med nami bo tudi več slavnih gostov.

Nasvidenje!

Mary Marinko

Balincarski klub

CLEVELAND, O. — Lepa poletna sezona se zaključuje in treba se bo pripraviti na dolge zimske dni in večere ter na zabave in razvedrilo pod streho ter na gorkem. Balincarski klub pri SDD na Waterloo Rd. vabi zato vse sedanje člani in članice, pa tudi tiste, ki še niso vpisani v klub, pa jih balinanje veseli, da se nam pridružio na seji v soboto, 23. septembra zvečer ob osmih v SDD na Waterloo Rd.

Članarina kluba je \$1 na leto. Pridružit se nam in se boste lahko z nami skupaj zabavali in veselili v lepih prostorih, ki so klubu na razpolago.

V soboto ob osmih najprej na sejo, nato pa k balinanju in zabavi!

Za odbor:

J. Ferra, blag.

Smrt z Ely v Minnesoti

ELY, Minn. — V petek, 15. septembra je bil pogreb smrtno ponesrečene Karoline Likar, rojene v Ely leta 1903 staršem Mr. in Mrs. Charli Gorse. Pokojna je bila v službi v bolnici kot kuharica. Zapustila je moža Franka, sina Franka in hčer Mrs. Donald Peterson, brata Charlija Gorseta, sestre Mrs. Louis Dejak, Mrs. Francis Urbas, Mrs. Jos Lobe, Mrs. Louis Fink in Mrs. Charles Novak in 11 vnukov in vnukinj. Bila je članica ABZ in SZS. Pogreb je bil iz Kernetzeve p. kapela v cerkev sv. Antona, nato pa na župnijsko pokopališče.

J. Peshel

IZ NAŠIH VRST

BARBERTON, O. — Spoštovana gospa Debevec! Pošiljam Vam naročnino za eno leto in prav lepo pozdravljam Vas in vse Vaše uslužbenice. Obenem želim vsem mnogo zdravja in nadaljnega uspeha pri izdajanju slovenskega lista.

Lep pozdrav vsem!

Frank Smole

BEECH GROVE, Ind. — Spoštovani! Prilagam ček za obnovo naročnine, katere bo kmalu zapadla. Ko bo zima prišla jo bom zopet rada brala, da mi ne bo dolgčas.

S pozdravom!

Antonia Kuhar

EUCLID, O. — Cenjeni! Ker mi bo naročnina za Ameriško Domovino kmalu potekla, pošiljam prilogo ček za obnovo iste. Z listom sem zadovoljna in ga tudi redno prejemam.

Nedavno sem bila na tritedenskih počitnicah v Texasu pri moji vnukinji. Videla sem prav lepe kraje, vročina pa je bila tudi huda, vsak dan je toplomer kazal preko sto, kar pa nas ni zadržalo, do si ne bi bili ogledali zanimivih in lepih krajev. Zelo pa sem pogrešala Ameriško Domovino, ker sem jo navajena prebirati vsaki dan.

Z najlepšimi pozdravi in željami ostajam Vaša naročnica

Rose Perovsek

WARREN, O. — Cenjeno v redništvo! Tukaj Vam pošiljam celoletno naročnino za Ameriško domovino, ki mi zelo ugaja. Posebno rada berem lepe povesti in zanimive dopise. Pogrešam pa, kot tudi drugi bralci, kolono pokojnega msg. Omana, ki je tako prijetno pisal svoje Newburške novice.

Vsemu osebju pošiljava pozdrave, Ameriški Domovini pa želiva še mnogo let obstanka!

Mr. & Mrs. Frank Racher

Maks Metzger:

Monika potuje na Madagaskar

"Pa saj jaz nisem njegov oče, kaj ne?" je zaključil dobri Znan, čeprav je bil v neki meri oče vseh in skrbel za vsakogar na ladji po svojih močeh. Kdo drugič kot on je spravil Toma v posteljo, kadar je bil zgubil ritem in zamenjal kopalno kad s svojo posteljo?

Dva dneva sta sledila, ob katerih se je lesketalo morje modrosvileno kot cvetoč lan opoldne. Biskajski zaliv, ki se ga bojuje zaradi njegove običajne razburkanosti, je ležal popolnoma mirno, dihah rahlo kot v snu in mežikal s trudnimi, majhnimi penastimi vrtinci v sonce. Vsi potniki so se sukali po krovu, nad katerim je bila deloma razprostrta platnena streha, ki je nudila senco. Gospodje so nudili bele hlače in so si rokave na srajci zavijali. Obleke gospe so se svetile v vseh mavričnih barvah, žane pa je delal dobro kupčijo s tem, da je oddajal v najem udobne stole na krovu. Jonjem se je igral z Moniko skrivaj. Zato to je popolnoma zadoščala Monikina angleščina, ki se je zdaj omejevala na edino besedo "hallo". Drugi so se igrali shuffle board, kar je obstajalo v tem, da so morali metati tenke kavičaste ploščice v razpredelnico, ki so jo bili s kredo narisali na krov. Ostali so se zadovoljevali s tem, da so se tako glasno smejali in tako razgrajali, da so poskakovale ribe iz vode. Gotovo so obžalovali, da se morajo tako hitro spet vrniti v svojo gluho globino.

Tretji dan je zbudil Moniko rano jutraj strašen ropot in hrčušč na krovu. Parnik je spuščal sidro v zalivu in, kakor je Monika opazila skozi linco, ravno nasproti goratega mesta. Njegove hiše so se v jutranjem soncu tako svetile, da so jo skoraj oči bolele. To je bila Lizbona, glavno mesto Portugalske. Atek je bil že na krovu in Monika je hitela k njemu. Krasna pokrajina je, južnejša in bolj svojevrsna kot Bordeaux. Reka Tajo je tako široka kot veliko jezero. Obrobajo jo pečine in gore. Koničaste ciprese stoje kot temni klicaji poleg belih hiš z ravnimi strehami in mesto v polkrogu pleza visoko na zelene, s trtami obrasle obronke. Jate belih golobov so se dvigale s streh, krožile v bleščečih kolobarjih in se lahko zopet spuščale.

Ze so spustili parnikove stopnice in majhni čolni so se gnetli okrog njih. Temnopolti možje z bradami, ki so jim kljukasto rasle do srede lic, so klicali potnikom ob ograji nerazumljive besede. Mladi možje in dečki so bili čedni, podobni slikam na zabojčkih za cigare. Okoli vitkih, gibčnih bokov so imeli pisane šerpe, bleščeče uhane v ušesih in baskovske čepice na glavi, a izmed starejših je marsikateri spominjal Moniko na roparske poglavarje v njenih pravljicah. Imeli so šiljaste črne brade, ki so pokrivalo obraz gor do oči, in koničaste klobuke na glavi, katerih rob je zakrival čelo.

Monika je bila nekoč v Berlinu v gledališču. Tam je stal zbor takih mož na odru. Bili so ognjeni v črne plašče, katerih robove so z desnico dvigali do obraza, z levico pa so mahali z bleščečimi bodali in k temu so peli: "Umreti moraš — Umreti moraš!" Ti tu spodaj menda niso bili tako hudi. Sicer so tudi nekam divje mahali s prsti po zraku, a ob tem so vpili le: "Sixpence! — Sixpence!"

Atek ji je razložil, da je to cena, ki jo zahtevajo od potnikov za to, da jih peljejo na kopno.

"Portugiskega denarja tuji ne spoznajo zlahka, a sixpence je beseda, s katero prideš po vsem svetu. Pomeni angleški novček, ki je vreden približno 15c.

Prvi so se odpeljali Angleži, potem ko je mahal Sally nekaj časa nič manj ognjevit kot Portugalec po zraku in ob tem vpil besede, o katerih so si poslušalci kaj lahko mislili, da niso ravno visoki steber s kipom na vrhu. Marmorni vodnjaki so bili tu, a v njih ni šumela voda. Gradovom slične hiše so ga obdajale, ki so spale z zaprtimi okni. Vroče in tiho je bilo v mestu. Široke ceste, ki so se odpirale na trg, so se že v nekaj sekundah zožile v tesne ulice, ki so se strmo dvigale. Tu in tam sta stala ob voglu dva redarja — nikjer ni bilo videti enega samega — v črnih uniformah in z admiralskimi klobuki postrani na glavi; a imeli niso nič posla, nikakega prometa ni bilo treba urejevati. Natovorjenih oslov in mul, ki so se v senci hiš trudno vlekli pred svojimi gonjači, ni bilo treba zapisovati zaradi prevelike naglice.

Doktor Ozvald je obljubil nekemu staremu prijatelju, da bo obiskal njegovo hčerko, ki je bila v Lizboni poročena, a je pozabil beležko z naslovom na ladji. Ime ulice — aveni de Almeida — kakor tudi ime njenega portugiskega soproga — senhor Jao Bastos — je vedel na pamet, a hišne številke se ni mogel več domisliti. Do aveni de Almeide ni bilo težko priti. Leži v imenitni četrti precej nad mestom, a ko je pozvedoval atek tam po gospodu Jao da Bastos, mu je skoraj upadel pogum, kajti v ulici je stanovalo najmanj šest gospodov z imenom Jao da Bastos. "Aha," je rekel, "to je najbrže portugalski Sušnik, Novak ali Horvat." Monika je bila hudo razočarana. Ime ji je bilo pošteno imponiralo in ogorčena je bila, da bi moglo senhora da Bastos pomeniti nekaj tako pogostega, kot je naše 'gospa Horvatova'.

Slednjič sta staknila staro branjevko, ki je točno vedela, da je senhor Jao da Bastos v hiši nasproti nje poročen z zelo lepo Nemko — "una mucchio hermosa Allemanha." Zelo velika, palači podobna hiša je ležala enako odmrta in zaprta kot večina hiš v mestu. Dolgo je trajalo, da so se na vrata poleg velikih hišnih mala vrata poleg velikih hišnih vrat. Star, črnopravljen sluga s snežnobelimi lasmi je previdno in nezaupljivo pozvedoval po njunih željah. Pustil ju je zunaj čakati, zaprl vrata in se vrnil šele čez dolgo časa. Zdaj je bil prijazen in ustrežljiv, četudi bi bila dostojanstvena kretanja, s katero je pozval obiskovalca, naj vstopita, vsakemu knezoškofu v čast. Prosil ju je, naj mu sledita in ju vodil skozi zasajen vrt, v katerem je žuborel studenec, in prek imenitnih širokih stopnic v zgornje prostore. Vedno dalje so šli, skozi skoraj prazne dvorane, ki so bile tako skrbno zadelane, da ni mogel sončni žarek prodreti vanje. V eni je stalo le ne-

P. ALEXANDER, LANDUTILIZATION IN THE KARS REGION OF ZGORNJA PIVKA, SLOVENIJA

Te dni smo prejeli 132 strani obsegajočo knjižico, ki jo je izdelala Studia Slovenica v Washingtonu. Delo je strokovno geografsko, pisano v angleščini, obravnava pa "uporabo zemeljske površine" na področju Zgornje Pivke v Sloveniji.

Pisec dr. Paul B. Alexander je proučeval to področje v soglasju z National Academy of Sciences v Washingtonu, ki je študij tudi financirala akademije znatnosti in umetnosti.

Studija obsega v glavnem dva dela, v prvem je obdelana geologija in geomorfologija področja, klima in človek, v drugem pa posebej uporaba zemlje za poljedelstvo, pašnika in gozd, način njene obdelave, donos in misli k njeni najboljši uporabi v modernih razmerah in ob novih gospodarskih metodah.

V. L.

POPRAVEK IN DOSTAVEK K DR. LOŽARJEVI MA PREGLEDOMA

Ob priliki obiska v Clevelandu (2-4. sept.) me je več ljudi vprašalo po tem in onem v zvezi s člankom "Dr. R. Ložarjeva 'Jugoslovanska' in 'Bolgarska' umetnost v Novi katol. enciklopediji." Akad. kipar gf. Fr. Gorše je izrazil mnenje, naj bi zaradi podatkov o dr. Ložarju ves članek izšel v ponatisu. Bivši banski svetnik g. L. Lorenč pa mi je rekel, da bo članke skrbno hranil.

Verjetno je še kak drug bralec Amer. Domovine, ki je članke izrezal v isti namen. Vsem tem sporočam mal popravek, ki si ga sami ne bodo mogli narediti. Tiskarski skrat je namreč v 1. delu, kakih 20 vrst pred kon-

kaj naslanjačev in v drugi le miza, a v vsaki so visele stare potemnele svete podobe na stenah in mehke preproge so blažile korak. Tako tiho je bilo, da se je Monika komaj upala prestopiti, obenem pa tako tuje, da je ime Bastos zopet pridobilo pri njej na ugledu — sobe gospe Horvatove so pač malo drugačne. (Dalje prihodnjič)

KULTURNA KRONIKA

cem, izpustil skoro celo vrsto, ponovil pa namesto te predprejšnjo. Pri tem je zagodel precej krepko hudomušnost, kot da bi morali biti veseli tudi tega, da v enciklopediji ni članka o ruski in o slovanski ljudski umetnosti. Izpuščene so besede: "Kritiki predvsem pogrešajo", namreč toliko bogastvo ruskih ikon. "Nekaj drobnih napak, na primer 'ni', ki je v 3. delu spremenjen v 'in', si bo bralec moral sam popraviti.

Predvsem pa moram dopolniti in delno popraviti tiste stavke na koncu drugega dela 1. sept.), ki se nanašajo na Umetnostno akademijo, ki naj bi jo Slovenci dobili že pred 2. svet. vojno. Za dosego te je bil ustanovljen pripravljalni odbor, čigar predsednik je bil (če spomin ne vara) akad. slikar Saša Šantel, tajnik pa umet. zgodovinar Marjan Marolt. Besedilo spomenice o potrebi te akademije je sestavil dr. Ložar, ki je tudi pobral podpise predstavnikov vseh slovenskih kurturinih in drugih institucij. (Torej to še niso bila ustanovna pravila — konstitucija — kot sem zadnjič zapisal.) V Belgrad pa je šel s to spomenico Marjan Marolt, da pripravi teren za to Akademijo. Obiskal je oba slovenska ministra dr. Korosca in Snoja, ter druge ministre in predstavnike. M. Marolt, ki sedaj živi v B. Airesu in je delaven član Slov. Kulturne Akcije, je nosil tudi vse finančno breme priprav. (Torej ni šel v Belgrad dr. Ložar, kot sem zapisal zadnjič.

Pri "Uvodu v moderno slovensko liriko" je sodeloval z dr. Ložarjem pesnik in umetnostni zgodovinar Tone Vodnik. (Ne France Vodnik!)

Ob tej priliki dodajam tole misel: Slovenci po svetu se veselimo slovenskih znanstvenikov in umetnikov, ki so se v teh letih že krepko uveljavili v novih deželah. Nekateri teh dosega že mednarodno priznanje. Prav tako pa je na mestu, da ob dani priliki spoznamo tudi tiste slovenske znanstvenike, ki živijo med nami in ki so tako mednarodna priznanja dosegali že doma v času med obema vojskama. Eden teh je dr. Rajko Ložar, ki je pripomogel, na nekaterih področjih bistveno pripomogel, da sta slovenska arheološka znanost in umetnostna zgodovina segali v mednarodna znanstvena področja.

J. Grum

— Teksas krije okoli 48% oljnih rezerv v naši deželi.

St. John Society No. 13 H.F.S.

Once again we are going into the Fall season and our monthly meetings will resume. Since Chicago will have the honor of hosting the 1968 HOLY FAMILY CONVENTION, I urge every member of ST. JOHN'S Society to attend every meeting, which as you all know is held on the fourth Sunday of the month at 2:30 o'clock in the meeting hall at ST. STEPHEN'S church. The social success of the convention depends on the cooperation of all our members. Please make every effort to attend the meetings and help us make plans for this great affair.

Hoping to see all at the September 24 meeting, I remain

Fraternally Yours
Tina Stanek,
Recording Secretary

Sveti oče Pavel VI. modernizira Vatikan v podrobnostih

VATIKAN. — V Vatikanu se je ustalila tekom stoletij cela vrsta navad, ki so danes zgubile vsak smisel, pa se vendarle držijo pri življenju, ker je na njih interesiran ta ali oni uslužbenec ali pa član te ali one papeške ustanove. Še zmeraj obstoja na primer "črna aristokratija", to so rimski plemeni-

taši, ki so dosegli razne časti in z njimi zvezana opravila, ki jih praviloma opravljajo brez odškodnine. Če imajo kako korist, je le pravica, da lahko kupujejo predmete za dnevno rabo v vatikanski trgovini. To pa večkrat nekaj pomeni, kajti blago, ki se tam prodaja, ne plača nobene carine ali trošarine.

Pavel VI. je že 1. 1963 izjavil, da bo dal revidirati vso to zastarelo navlako. Sedaj je obljubo izpolnil. Imenoval je komisijo treh kardinalov, ki naj pregleda, kaj vse se da črtati iz vatikanskega dnevnega življenja. V komisiji je samo en italijanski kardinal, dva sta rodom zunaj Italije. Zato mislijo, da bo komisija temeljito pomedla z vsemi nepotrebnimi ustanovami ali pa jih vsaj omejila. Zmanjšana bo tudi znana švicarska garda, v zgodovino bo odšla tudi "plemenitaška garda", ki je spremljala papeža ob slovesnih prilikah, ob kruh bo pa prišel tudi tisti uslužbenec, ki mora paziti, da do papeža ne pride nobena zastrupljena hrana.

Tako bo od nekdanjega pape-

MALI OGLASI

Išče stanovanje

Moški želi dobiti sobo s kuhinjo, da si lahko sam kuha, spodaj. Kličite od 4. do 5. ure 681-3493. (181)

Bungalov v Euclidu

Prodaja lastnik. 4 spalnice, velika klet, 1½ garaže, 1½ kopalnice, lot 50x160, blizu šole in trgovin. \$20.500. Kličite 531-5620. (182)

V MINT TAVERN

397 E. 156 St. severno od Waterloo

bodo igrali sledeči orkestri: ta petek HANK HALLER

to soboto HOYER-ZAGAR

to nedeljo JOHN DEBEVEC

Vsi glasbeniki dobrodošli!

Pridite, poveselite se ob domači glasbi!

V najem

7-sobno stanovanje s kopalnico, garažo in plinskimi furnezom se odda na 7702 Lockyear Ave. Kličite HE 1-7077. —(182)

V najem

Oddam 6 sob in garažo na E. 156 St., pri Waterloo Rd. Kličite 944-7605. (181)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

MALI OGLASI

Collinwood — fara

Marije Vnebovzete
Dvodružinska in enodružinska na enem lotu, dohodek čez \$200.

na Holmes Ave.

Dve enodružinske hiše na enem lotu, 6 in 5 sob vsaka, \$16,500.

3½ aker v North Madison \$6900.

FLORENCE ROME REALTY

486-2747

(21, 25 sep)

E. 66 St.

Pri St. Clair Ave., 6-sobna enodružinska hiša, nov plinski furnez, 3 spalnice, preproge, bakrene cevi, zelo čisto. Lastnik mora prodati. \$8500.

STAN HOMA INC.

MI 1-7700 8808 Garfield Blvd. (182)

E. 76 St.

Pri St. Clair Ave., 6-sobna enodružinska hiša, lepo velike sobe, v najboljšem stanju, garaža, nizko cenjena.

Blizu Holmes Ave.

Blizu šole in cerkve, 2-družinska 4-4, v zelo lepem stanju, krasen lot, garaža, zahteva \$13,900. Dajte ponudbo.

E. 156 St.

Blizu bulevarda, dobra investicija, 4-družinsko zidano poslopje, velik trgovinski prostor, zdaj oddano gostilni.

KNIFIC REALTY

820 E. 185 St. IV 1-9980

Moški dobijo delo

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

2734 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of

PNEUMO-DYNAMICS

Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON

AERO SPACE

MISSILE and

Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling

Machines

HORIZONTAL

BORING MILLS

TURRET

LATHES

GAP TURRET

LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL

CONTROLLED

MACHINES

DOBRA PLACA OD URE IN

DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno

od 8.15 dop. do 5. pop.

ali kličite

341-1700

za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer

(181)

DEZEVIJE JE PRISLO. — Po dolgi suši je prišlo v državo Bihar v Indiji monzumsko deževje in omogočilo sajenje riža. Na sliki vidimo domačine, ki hite s sajenjem, ko obetajo črni oblaki na obzorju novo moč.

ČEZ STENO

SPISAL IVAN BUČER

Pomolčala je za hip. Nato se je obrnila k njemu:

"Veste, tole me že muči ves dan: zakaj prav za prav odhajate s planin?"

Prišel je v zadrego. "Hm. Zakaj? — Ali ni povedal že včeraj Pavle? Nima smisla, da bi lazilo po znanih potih. Za težje poti pa nisva opremljena."

Postrani ga je pogledala in se nasmešnila: "Tako kot jaz radi svojih opravkov?"

"Kako mislite to?"

"No... enostavno. V Ljubljani nimam nič nujnega opraviti. Hotela sem se le rešiti Lipovčeve družbe. Tako počasi, kot oni hodijo, se mi ne ljubi capljati. Zato sem hotela z vama." Opazila je njegov začuden pogled. "Ne razumete?"

Odkrito ji je odgovoril: "Ne!"

Nasmejala se je. "Ljubim divje strmine, rada bi nevarnosti, presenečenj in hitrih odločitev. Rada bi lepote omotičnih globlin in vratolomnih naporov. Ali naj iščem to pri Lipovcu ali pri nežni Agni ali pri leni Stani? Sredi divje prirode bi se lahko z njimi vred skisala, če bi bila še dolgo poleg njih. Zato sem hotela z vami."

Moral se ji je nasmejati. "To reč ste pričakovali Bog ve kakih presenečenj? Pa saj ste vedeli, da pojdemo skozi Uskovnico. Mar vam ni bilo znano, da je to le dolga, položna planina?"

"To že... Toda mislila sem, če sem z vami, ki povsod doživite nekaj... nekaj posebnega..." Ni vedela, kako bi se izrazila, da bi jo privedlo do tega, kar bi hotela od Janeza. A ta ji je sam pomagal:

"Nekaj, kar ne doživimo vsak dan? — Tedaj bi morali z menoj med prepade in stene, v strmine brez zaznamovanih poti."

Po ovinkih je prišlo do tega, da jo je nehote povabil s seboj. Takoj je zgrabila za besedo: "Dobro! Vzemite me na svoje ture! Peljite me med prepade in pokažite mi tisto pravo plezavčvo življenje v stenah, po votlinah in senikih, ko si sam kuha, šiva in pere, ko se res za neko dobo čisto loči od ljudi in živi le prirodi in svojim tovarišem."

Janez je prvič opazil, da je Melita lepa. Zanimala ga je. Občutil je sorodnost med svojo in njeno dušo.

Prišel je Pavle z vodo. Od-

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

JANITOR-WATCHMAN

Day work; Six day week. Age to 55. Must live North.

AUTOPOINT CO.

1801 W. Foster

An Equal Opportunity Employer (180)

YOUNG MAN

To work in sausage kitchen. Steady. Day. Call (219) WE 2-7978 from 8 to 11 a.m. (183)

žejali so se in zdaj je prevzela telo lahna utrujenost. Nič več naporov ni pred njimi, brez skrbi lahko sedijo in se vdajo spominom in pogovorom.

"Ali bo gospod Pavle kaj nasprotoval, če pojdem z vama?"

"O — veselilo bi me, ko bi mogel v vaši družbi v gore. Samo to je škoda, da letos žal ne napravim nikake ture več."

Presenečeno sta ga pogledala. "Odit moram v Dubrovnik."

Janezu se je zmračil obraz.

"No kaj?"

Pavle je opazil njegovo spremembo. A mu ni maral povedati svojega sklepa, da hoče biti čimprej poleg Dane. Včerajšnje njegove besede mu niso dale miru. "To si čuden. Posli kličejo..."

"Saj si nameraval ostati v Sloveniji še štirinajst dni."

"Da... premislil sem se."

V Janezu je vzkipeo. Kri mu je udarila v senca. Komaj se je premagal, da ni rekel preveč vpričo Melite. Zato je vstal in stopil na hodnik, kjer se je naslonil na okno.

Vlak je vozil s postaje. Črni vozovi so hiteli proti ozki savski soteski, ki se je stisnila med gozdnato Jelovico in poključke odrastke.

Strmel je v bežečo pokrajino, predel misli in zbiral besede, ki naj mu vrnejo Dano. Saj ve, čemu sili brat nazaj v Dubrovnik! Samo radi Dane. Toda Dana bo njegova, edino on, ki ga je ljubila sredi divjih prirodnih sil, edino on ima pravico do njene ljubezni. Pavle se mora umekniti. Pove mu vse, razloži mu vse in odnehal bo. Mora odnehati. In tudi Dana ga ne bo pozabila, ve, da ne. Pisal ji bo, saj je našel vzrok tistega drobnega nesporazuma.

Melita se je zbegala, ko je Janez tako nenadoma vstal in odšel na hodnik.

"Kaj mu je?"

Pavle je skomignil z rameni. "Ne vem. Morda ga jezi, ker bo moral sam v gore, a sva napravila tako lep načrt, kam še misliva polesti."

"Samo radi tega?"

"Vse je mogoče pri njem. Na-gel je."

Melita se je zamislila. Slutila je, da je skoraj zadela...

Na blejski postaji je vstopilo nekaj izletnikov. Napolnili so prostore, oddelek, kjer so bili planinci, so zasedli glasni Hrvatje, ki so kmalu zakadili ves prostor s tobakom. Melita je vstala in odšla k Janezu na hodnik.

"Strašno kadijo notri."

Naslonila se je poleg njega na okno. Blejski grad je izginjal za griči, proti severu se je odpirala gorenjska ravnina, ki so jo mejile Karavanke s svojimi kopastimi, do vrha poraslimi vrhovi, ki jim je kraljeval topi Stol.

Janez je zaprl okno, ker je vlak zavozil v predor. Ropot koles, ki je odmeval v rovu, je pregluševal vsak glas in tema se je bolj in bolj gostila. V mraku se zavest poostri in razločno je

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

EXCELLENT OPENINGS FOR:

TURRET LATHE OPERATORS
MILLING MACHINE OPERATORS
BORING MACHINE OPERATORS

Steady Jobs — Good Pay

Night And Day Shifts. Apply in Person Call Or Write

LA BOUR PUMP COMPANY

1607 Sterling Ave., Elkhart, Indiana (182)

čutil, kako blizu stoji Melita. Tedaj se je toplo telo pritisnilo k njemu, na ustih je začutil nekaj mehkega, sladko vlažnega. Odmeknil se je in šinilo mu je skozi možgane: "Ali se je slučajno tako nerodno zadela, ali me je hotela poljubiti?" Ne, moj Bog, bilo je golo naključje, voz se je stresel, da je tako čudno omahnila k njemu. V istem trenutku ga je bilo sram, da se je zato razburil, in spomnil se je Dane. Vlak je vozil iz predora in Melita je odpirala okno. Nagnila se je skoznje in opazovala ozko, prepadno sotesko Vintgarja, čez katero so šinili po vitkem mostu, ki je kot lastavičje gnezdo lepel v skalah nad globino. Spodaj med zelenjem je bučal in se prašil peneci se Sum.

Čprav so se ji usuli čez čelo in na obraz gosti črni lasje, vendar je Janez videl del njenega oblega lica, ki je rdel kot mak.

Niti besedice ni izpregovorila do Jesenic, le skozi okno je gledala, ker jo je pokrajina za čudala zanimala.

Na Jesenicah je plalo živahno vrvenje. Janez je ostal v oddelku, ki se je bil izpraznil. Melita je še vedno slonela ob oknu. Pavle je pa odšel na postajni hodnik.

Množico potnikov so pripeljali vlaki iz Planice, Ljubljane in Bohinja. Na sosednem tiru je pod pokritim hodnikom stal pripravljen brzi vlak. Pred dolgimi, težkimi vozovi je v enakomernih presledkih puhala črna lokomotiva in se vselej stresla pod pritiskom pare.

Ko se je Pavle vrnil, je bil čudno razburjen in blede. S kratkim pogledom je ošinil Janeza, ki je opazoval vlak, in molče sedel v kot ob oknu.

Od brzca se je začelo loputanje z vrati, lokomotiva je bruhnila steber dima in železna kočica se je premaknila. Tik mimo Janeza so drsli dolgi vozovi, da je lahko videl skozi okna. Takoj za spalnim zovom je sledil splitski voz. V oddelku drugega razreda je opazil vitko dekle, ki se je hipoma umeknilo za zaveso, ko je ugledalo Janeza. K oknu je pa pristopil moški in s presenečenim in vzradoščenim obrazom zaklical nekaj, kar pa Janez ni razumel, in mu mahal z

rutico.

"Dana... Žino..." je takoj spoznal.

Strmel je za odhajajočim vlakom, ki je vozil pod most in vidoma pridobival na brzini. Ob njem je frfotala bela Žinova rutica, Janez pa ni mogel niti geniti z roko, da bi odzdravil. Rezalo mu je dušo in nohti, zapichen v okenski okvir, so bili čisto beli.

Tam odhaja ona! Ona, ki jo je nosil z bolečino in bridkostjo v oltarju svoje duše! Odhaja in niti pozdravila ga ni! Ko ga je ugledala, se je umeknila, da se ne bi srečala z očmi! Dana!

Pokalo je v njem in rušile so se nade in upi. Brez slovesa odhaja, sama izpolnjuje pismo, ki mu ga je pisala: "Prosim Te, ne išči prilike, da bi se srečala, dokler se ne umiri v Tebi in v meni!" Hotela je le reči: "Dokler ne pozabiš na vse, dokler ne zadošiš hrepenenja, ker nikdar Te nisem ljubila."

Sklonjen kot pod težkim bre-

menom se je okrenil in Pavletov izraz ga je udaril v lice. On se je smehljajal.

Ni se mogel obvladati, čeprav je Melita slonela ob vratih in začudena prebiral črte njegovega izpremenjenega obraza.

"Pavle, ti si vedel?"

Prikimal je.

"Zakaj nisi nič povedal?"

Skomignil je: "Nisem smel. Prepovedala mi je."

"Ti si pa lep brat! Ti in ona vesta, da ne morem pozabiti."

Melita se je zameglilo pred

očmi, zdrznila se je in poblede. Brata nista opazila.

"Srečal sem jo na hodniku. Dejala je, da se vrača domov z Žinom. Oče in vzgojiteljica pridet pozneje. Zabičala mi je, naj niti ne črhnem, da je tukaj."

"Nič več?"

"Ne..."

Videl je, da laže. "Samo to? Pavle, ona je moja, mora biti moja. Povej, kaj je še rekla." Ali bi ne bilo bolje, da mu pove vse?

(Dalje prihodnjič)

"Lastniki malih domov so upravičeni do znižanja davka."

— Carl Stokes

"Jaz zaupam v Cleveland..."

— Carl Stokes

VOLITE ZA NAJSPOSOBNEJŠEGA -

Izvolite

CARL B. STOKES

MAYOR

DEMOCRATIC PRIMARY ELECTION — Oct. 3, 1967

Stokes for Mayor Committee
Geraldine Williams, Sec'y. 1269 E. 99th St.
Cleveland, Ohio

(PLAČAN POLITIČNI OGLAS)

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

The Stroh Brewery Company, Detroit, Michigan 48226

Odvite kapico...

natočite Stroh's

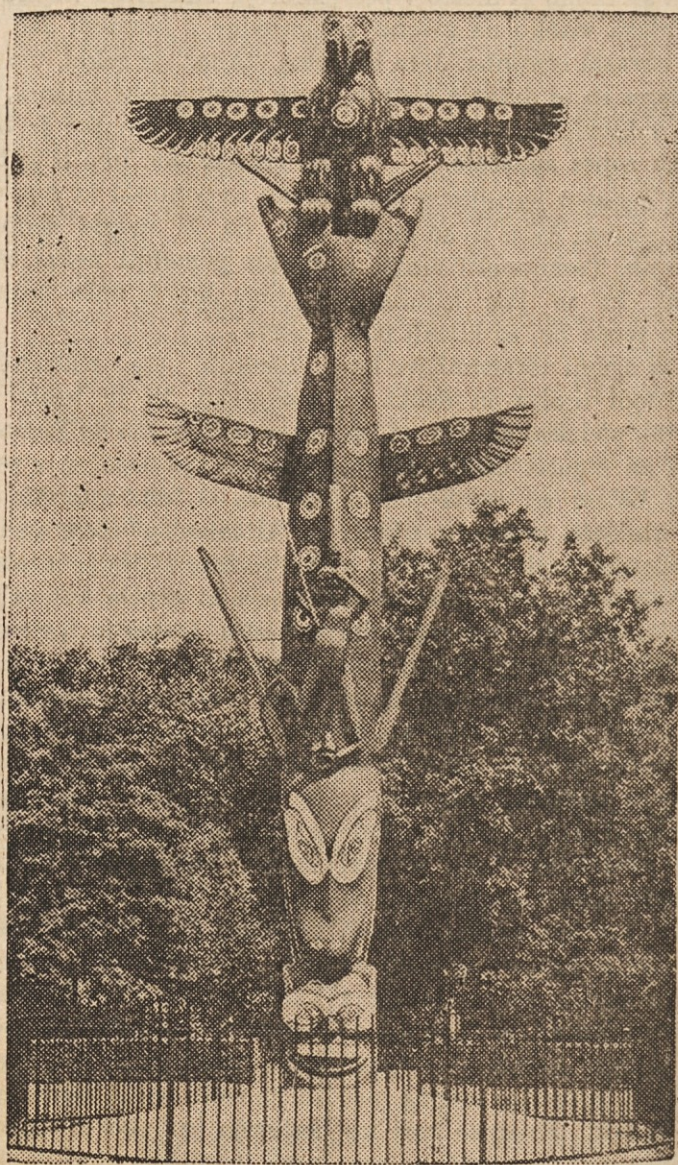
Doslej še najlažji način za nad ognjem varjeni okus

- v šesterkih in osmerkih
- nobene jamsčine, nobenega vračanja 12-unčnih steklenic
- rabite odpiralč, če vam je ljubše

Stroh's
Z OGNJEM VARJENI OKUS

NERODEN PRISTANEK. — Kačji pastir se je spustil na ostre travne liste in srečno pristal na enem od njih.

OBNOVLJEN TOTEM — Haidan indijski totem steber v Lincolnovem parku v Chicagu, Ill., so nedavno obnovili. Steber je star okoli 180 let in so ga vreme in termiti precej zdelali.